

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การพัฒนาโลจิสติกส์ธุรกิจค้าพืชไร่ของศรีโพธิ์การเกษตร

ผู้เขียน นางสาว ชมพูนุท บุรพา

ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การจัดการอุตสาหกรรมเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร. เขมกร ไชยประสิทธิ์

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการโลจิสติกส์ธุรกิจค้าของพืชไร่ศรีโพธิ์การเกษตร รวมไปถึงศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในแต่ละกิจกรรมในระบบโลจิสติกส์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สำคัญและสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนากิจการโลจิสติกส์ธุรกิจค้าพืชไร่ของศรีโพธิ์การเกษตร โดยใช้แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโลจิสติกส์ที่ประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก คือ การจัดการวัตถุดิบและการจัดการกระจายสินค้า โดยการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโลจิสติกส์ธุรกิจค้าพืชไร่ของศรีโพธิ์การเกษตรทั้งหมด 3 กลุ่ม คือ 1) ผู้จัดส่งวัตถุดิบจำนวน 6 ราย 2) ธุรกิจค้าพืชไร่ของศรีโพธิ์การเกษตร 3) นายหน้าจำนวน 4 ราย และทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งได้ผลการศึกษาดังนี้

ธุรกิจค้าพืชไร่ของศรีโพธิ์การเกษตร ได้ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการจัดหาผลผลิตพืชไร่ คือ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเขียว และถั่วเหลือง เพื่อจัดส่งให้กับโรงงานอุตสาหกรรมการผลิตและแหล่งรับซื้อผลผลิตพืชไร่ต่างๆ จากการวิเคราะห์การจัดการโลจิสติกส์ พบว่า การจัดการวัตถุดิบเริ่มตั้งแต่การจัดหาและจัดซื้อวัตถุดิบที่ได้รับจากผู้จัดส่งวัตถุดิบ ซึ่งทำหน้าที่รวบรวมผลผลิตพืชไร่จากเกษตรกรรายย่อย วัตถุดิบที่ได้จะถูกตรวจรับโดยการวัดคุณภาพและแบ่งชั้นคุณภาพเพื่อการจัดเก็บวัตถุดิบที่คุณภาพต่ำจะถูกจัดเก็บเป็นวัตถุดิบคงคลังเพื่อรอการปรับปรุงคุณภาพ สำหรับวัตถุดิบที่คุณภาพได้มาตรฐานจะถูกจัดเก็บเป็นสินค้าคงคลังเพื่อรอการจัดจำหน่ายซึ่งอยู่ในส่วนของการจัดจำหน่ายสินค้า รูปแบบคลังสินค้าเป็น โกดังแบบเปิดสำหรับเก็บวัตถุดิบระหว่างกระบวนการผลิต และโกดังแบบปิดสำหรับเก็บสินค้าเพื่อรอการจัดจำหน่าย การเคลื่อนย้ายวัตถุดิบหรือสินค้ามีทั้งการใช้เครื่องจักรและแรงงานคนทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม การบรรจุหีบห่อมี 2 แบบสำหรับการบรรจุ

ถั่วเขียวและถั่วเหลือง คือ การบรรจุกระสอบป่านสำหรับการจัดจำหน่ายให้อุตสาหกรรมการผลิต และกระสอบขาวสำหรับการจำหน่ายให้แหล่งรับซื้อที่นำไปบริโภคโดยตรง การจำหน่ายสินค้าจะ ทำผ่านนายหน้าที่ทำหน้าที่ในการติดต่อประสานงานกับตลาดปลายทางและธุรกิจค้าพืชไร่ โดยการ แจ้งข้อมูลที่สำคัญเพื่อช่วยในการตัดสินใจซื้อขาย ในการบริการลูกค้าเน้นการติดต่อสื่อสารกันอย่าง สม่ำเสมอและการให้บริการเพื่อให้ลูกค้าพึงพอใจ

ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการจัดการโลจิสติกส์ธุรกิจค้าพืชไร่ของศรีโพธิ์การเกษตร พบว่า สาเหตุสำคัญเกิดจากวัตถุดิบหรือผลผลิตพืชไร่ไม่สามารถคาดการณ์ด้านปริมาณหรือคุณภาพ ที่จะได้รับได้ ในช่วงฤดูการเก็บเกี่ยวจึงมีการรับวัตถุดิบซื้อไว้ทั้งหมดเพื่อเป็นป้องกันการขาดแคลน วัตถุดิบ โดยวัตถุดิบที่ได้รับจะมีคุณภาพที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งในการตรวจรับคุณภาพพบว่าไม่ สามารถตรวจวัดและแยกแยะคุณภาพได้อย่างชัดเจน จึงส่งผลต่อการจัดเก็บที่ทำให้วัตถุดิบคุณภาพ ดีปะปนกับวัตถุดิบคุณภาพต่ำ อีกทั้งวัตถุดิบที่เข้าสู่โกดังในปริมาณมากทำให้ไม่สามารถดูแลได้ อย่างทั่วถึง ด้วยข้อจำกัดของพื้นที่จัดเก็บที่เป็น โกดังซึ่งไม่สามารถควบคุมอุณหภูมิและไม่สามารถ จัดเก็บไว้ได้นาน

Independent Study Title	Development of Logistics for Field Crops Trading of Sri Pho Agriculture
Author	Miss Chompunut Burapa
Degree	Master of Business Administration (Agro-Industry Management)
Independent Study Advisor	Dr. Kemakorn Chaiprasit

ABSTRACT

The objectives of this independent study were to investigate the logistics management for field crops trading of Sri Pho Agriculture and to find the problems and obstacles that arose within each logistics activities. The significant data could then be applied as guideline for increasing an efficiency and development of logistics for field crops trading of Sri Pho Agriculture. The relevant logistics theory was divided into two major activities which included materials and physical distribution management. The data was collected by interviewing three groups of relevant persons who were involved with logistics activities of Sri Pho Agriculture as following; 1) 6 raw material suppliers, 2) field crops trading business unit of Sri Pho Agriculture, and 3) 4 brokers. The data was analyzed qualitatively by using of content analysis. The result was shown below.

The field crops trading business of Sri Pho Agriculture was operated for sourcing of the field crops such as maize corn, mungbean, and soybean. These raw materials were distributed to manufacturing industry and field crops wholesalers. The results from logistic management analysis indicated that the materials management included sourcing and purchasing the raw materials from the suppliers who were in charge of crops consolidation from the farmers. The materials would be inspected based on quality measurement and classification for materials storing. The low quality raw materials would be stored in the inventory and waited for quality improvement. The standardized raw materials were stored in goods inventory for later distribution

as a part of physical distribution management system. The available warehouses included indoor and outdoor types for raw materials and finished goods storage for subsequent distribution, respectively. The movement of raw materials and finished products were handled by either machines or appropriate labor. There were two types of packaging for mungbean and soybean as following; the gunnysacks were used for industrial packaging while the plastic bags were used for direct consumers packing. The distribution channel was cooperated with brokers who were in charge of coordinating between the markets and field crops trading business. The notification of important data was for making the purchase decisions. The customer service was emphasized on the regular communication and service mind for customer satisfaction.

The problems and obstacles encountered in logistics management of Sri Pho Agriculture were as following. The main reason was from the unpredictability of available raw materials in term of either quantity or quality. During the harvest period, all raw materials were thus purchased to prevent raw materials shortage. There existed the quality variation of purchased raw materials. The current raw materials receiving process could not identify and differentiate quality clearly. This had in turn resulted in the mixing of high and low quality raw materials. In addition, the received raw materials were existed in large quantity which in turn prevented a thorough monitoring. The limitation of storage area of the current warehouse prevented suitable temperature control and long term storage period.